

Hoofdstuk 10.3

Van de dadelijke zonde (1)

- Elk mens wordt met erfzonde geboren
 - *Psalm 51:7: Zie, ik ben in ongerechtigheid geboren, en in zonde heeft mij mijn moeder ontvangen*
 - De erfzonde is de fontein van alle kwaad (vorige les)
 - Waaruit ook de dadelijke zonde voorkomt (deze lessen)
- Dadelijke zonde in twee lessen:
 1. De daad (v/a 1 t/m 7)
 2. De straf en de zonde tegen de Heilige Geest (v/a 8 t/m 16)
- Dadelijke zonde vloeit uit aangeboren verdorvenheid
 - *Matth. 7:18: Een goede boom kan geen kwade vruchten voortbrengen, noch een kwade boom goede vruchten voortbrengen.*
 - Zonde betekent letterlijk ‘doel missen’
 - doen wat God verboden heeft (zonde van bedrieff)
 - nalaten wat God geboden heeft (zonde van nalatigheid)

Van de dadelijke zonde (2)

- Elk mens bedrijft dagelijks dadelijke zonden (v/a 1)
 - ‘De mens is in zo’n staat van ellende weggezonden, dat hij niet kan: *niet* zondigen.’ (Dogmatiek ds. Kersten)
 - *Jak. 3:2 Want wij struikelen allen in vele.*
- Zonden worden bedreven:
 - In het verborgen
 - *Ps. 90:8 Gij stelt onze heimelijke zonden in het licht Uws aanschijns.*
 - In het openbaar
 - *Gal. 5:19 De werken des vleses nu zijn openbaar; welke zijn overspel, hoererij, onreinigheid, ontuchtigheid,*
 - Persoonlijk
 - *Job 13:23 Maak mijn overtreding en mijn zonden mij bekend.*
 - Gemeenschappelijk
 - *Openb. 18:4 Gaat uit van haar, Mijn volk, opdat gij aan haar zonden geen gemeenschap hebt,*

Van de dadelijke zonde (3)

- Zonden worden bedreven tegen:
 - God
 - *1 Sam.2:25 maar wanneer een mens tegen den HEERE zondigt, wie zal voor hem bidden?*
 - De Heilige Geest (volgende les)
 - *Matth. 12:32: maar zo wie tegen den Heiligen Geest zal gesproken hebben, het zal hem niet vergeven worden, .*
 - Onze naaste
 - *Luk. 15:18 ik heb gezondigd tegen den Hemel, en voor u*
 - Onszelf
 - *Ps. 19:13 Houd Uw knecht ook terug van trotsheden; laat ze niet over mij heersen*
- Zonde openbaren zich in (v/a 2):
 1. Gedachten
 2. Woorden
 3. Werken

Van de dadelijke zonde (4)

- Zonde openbaart zich in (v/a 2):

1. Gedachten:

- Lust tot zondigen is gevolg van de erfsmet
 - *Mark.7:21 Want van binnen uit het hart der mensen komen voort kwade gedachten, overspelen, hoererijen, doodslagen*

1) Afweging met het verstand

- *Jak. 1:14: Maar een iegelijk wordt verzocht als hij van zijn eigen begeerlijkheid afgetrokken en verlost wordt.*

2) Toestemming met de wil

3) Besluit tot uitvoering met woord of daad

- *Jak. 1:15: Daarna de begeerlijkheid ontvangen hebbende baart zonde*
- Dikwijls blijft het bij zondige gedachten (begeerten)
- Evenwel zijn ook dat zonden
 - *Rom. 7:7 want ook had ik de begeerlijkheid niet geweten zonde te zijn, indien de wet niet zeide: Gij zult niet begeren.*
 - Zie Kantt. op Jak. 1:14-15

Van de dadelijke zonde (5)

- Zonde openbaart zich in:

2. Woorden (v/a 2)

- woorden zijn het voertuig van onze gedachten
- Ijделе en onnutte woorden
 - *Matth. 12:36: Maar Ik zeg u, dat van elk ijdel woord, hetwelk de mensen zullen gesproken hebben, zij van hetzelfde zullen rekenschap geven in den dag des oordeels.*
 - **Lasterende woorden (b.v.3^e gebod)**
 - *Ex. 20:7: Gij zult den naam des HEEREN uws Gods niet ijdelijk gebruiken; want de HEERE zal niet onschuldig houden, die Zijn naam ijdelijk gebruikt*
 - **Lasteren en liegen t.o.v. de naaste (b.v. 9^e gebod)**
 - *Ex. 20:16: Gij zult geen valse getuigenis spreken tegen uw naaste*
 - H.C v/a 112: Dat ik tegen niemand valse getuigenis geve, niemand zijn woorden verdraaie, geen achterklapper of lasteraar zij, niemand lichtelijk en onverhoord oordele of helpe veroordele; maar allerlei liegen en bedriegen, als eigen werken des duivels, vermijde, ...

Van de dadelijke zonde (6)

- Zonde openbaart zich in:

3. Werken of daden (v/a 2)

- *Rom. 1:28: En gelijk het hun niet goed gedacht heeft God in erkentenis te houden, zo heeft God hen overgegeven in een verkeerden zin, om te doen dingen, die niet betamen*
- Alle zintuigen werken mee om te zondigen
 - *Spr. 6:14: Wenkt met zijn ogen, spreekt met zijn voeten, leert met zijn vingeren*
- Niet alle zonden zijn even groot en zwaar
 - *Matth. 7:3: En wat ziet gij den splinter die in het oog uws broeders is, maar den balk die in uw oog is, merkt gij niet?*
 - *Joh. 19:11: die Mij aan u heeft overgeleverd, heeft groter zonde*
- Alle zonden overtreding van Gods geboden.
- Daarom zijn er geen vergeeflijke zonden
 - *Rom. 6:23: Want de bezoldiging der zonde is de dood,*
 - Formulier H.A.: aangezien de toorn Gods tegen de zonden zó groot is, dat Hij die (eer Hij ze ongestraft liet blijven) aan Zijn lieven Zoon Jezus Christus met den bitteren en smadelijken dood des kruises gestraft heeft

Van de dadelijke zonde (7)

- Alle mensen zijn zondaars
 - en verkeren in een staat van ellende (v/a 3)
 - *Rom. 3:19: opdat alle mond gestopt worde en de gehele wereld voor God verdoemelijk zij*
- De erfzonde betreft het gehele menselijk geslacht
 - Ook heidenen die het Evangelie niet kennen?
 - Ook de heidenen weten dat er een God is
 - *Rom. 2:12-15 Als die betonen het werk der wet geschreven in hun harten, hun geweten medegetuigende, en de gedachten onder elkander hen beschuldigende, of ook ontschuldigende*
 - En staan daardoor schuldig
 - Wij overtreden het gebod
 - EN verwerpen het Evangelie der verzoening.
 - Daarom zal het de heidenen in de dag des oordeels verdragelijker zijn dan ons, wanneer wij onbekeerd sterven.
 - *Matth. 10:15 Het zal den lande van Sodom en Gomorra verdragelijker zijn in den dag des oordeels, dan dezelve stad*

Van de dadelijke zonde (8)

- De staat van onze ellende bestaat in (v/a 4):
 - Zonde
 - *Rom. 3:23: Want zij hebben allen gezondigd, en derven de heerlijkheid Gods*
 - Onmacht
 - *Eze. 16:6 Als Ik bij u voorbijging, zo zag Ik u, vertreden zijnde in uw bloed.*
 - Straf
 - *Rom. 6:23 Want de bezoldiging der zonde is de dood*
- Grootste ellende dat wij onze ellende niet kennen
 - *Openb. 3:17 en gij weet niet, dat gij zijt ellendig, en jammerlijk, en arm, en blind, en naakt.*
- Onmachtig tot enig geestelijk goed, (v/a 5).
 - *Rom. 8:7 Daarom dat het bedenken des vleses vijandschap is tegen God; want het onderwerpt zich der wet Gods niet; want het kan ook niet*
 - Onmachtig betekent: niet kunnen en niet willen

Van de dadelijke zonde (9)

- Onmachtig en onwillig (v/a 6)
- Door de zondeval geen vrije wil tot enig geestelijk goed
- Wie leren dat de mens wel, geheel of gedeeltelijk, een vrije wil ten goede heeft?
 - Pelagianen, socinianen, remonstranten, roomsen en modernen
 - Gemeenschappelijk kenmerk:
 - Allen dwalen in het stuk van de erfzonde
 - Allen loochenen de totale doodstaat van de mens
- Bijbel leert een totale doodstaat
 - *Efe. 2:1 En u heeft Hij mede levend gemaakt, daar gij dood waart door de misdaden en de zonden*
- Bijbel verwerpt een vrije wil ten goede
 - *Rom. 7:15 Want hetgeen ik doe, dat ken ik niet; want hetgeen ik wil, dat doe ik niet, maar hetgeen ik haat, dat doe ik.;*

Van de dadelijke zonde (10)

- Onmachtig en onwillig!
 - Hoe dan vraag 7 (geboden, bedreigingen, beloften tevergeefs?) met ‘Nee’ beantwoorden?
- Antwoord 7 zegt terecht ‘Nee’
 - De gevallen mens is geen duivel geworden
 - Heeft een geweten dat leert wat goed of kwaad is
 - Kan besluiten de middelen wel of niet te gebruiken
 - Gods Woord lezen en onderzoeken
 - Kerkgang, bidden enz.
 - *Luk 13:8 En hij, antwoordende, zeide tot hem: Heer, laat hem ook nog dit jaar, totdat ik om hem gegraven en mest gelegd zal hebben*
 - Kan dadelijke zonden nalaten
 - Niet-gedane zonden worden niet gestraft (zie o.a. Profeet Jona, Achab)
 - Wij zijn verplicht te leven naar Gods geopenbaarde wil
 - *Eze 33:11 ... maar daarin heb Ik lust, dat de goddeloze zich bekere van zijn weg en leve. Bekeert u, bekeert u van uw boze wegen, want waarom zoudt gij sterven, o huis Israels?*

Huiswerkvraag

- Waarom zijn zondige gedachten die niet tot uitvoering komen (in woorden of werken) ook dadelijke zonden?

Van de dadelijke zonde (12)

Tweede les v/a 8 t/m 16

- In vorige les v/a 1 t/m 7 behandeld:
 - Dadelijke zonde
 - Zondigen in gedachten woorden en werken
 - Letterlijk 'doel missen'
 - Doen wat God verboden heeft (zonde van bedrijf)
 - Nalaten wat God geboden heeft (zonde van nalatigheid)
 - De ellende van de mens
 - Zonde, onmacht en straf
 - Geen vrije wil ten goede
- Vervolg in deze les v/a 8 t/m 16 over:
 - Straf op de zonde
 - Zonde tegen de Heilige Geest

Van de dadelijke zonde (13)

- **Straf op de zonde**
 - De dood (v/a 8)
 - *Gen. 2:17 want ten dage, als gij daarvan eet, zult gij den dood sterven*
 - Deze dood is een drievoudige dood (v/a 9):
 1. Lichamelijke dood
 2. Geestelijke dood
 3. Eeuwige dood
 - Kantt. 40 op Gen. 2:17: stervende sterven. Versta hiermede drieërlei dood: 1. de lichamelijke met al zijn voorgaande ellenden; 2. de geestelijke dood der ziel; 3. de eeuwige dood, die tegelijk is lichamenlijk en geestelijk
- **Deze straffen staan ieder mens te wachten**
 - *Rom. 6:23a: Want de bezoldiging der zonde is de dood*
 - **Tenzij de mens door genade wedergeboren wordt.**
 - *Rom. 6:23: maar de genadegift Gods is het eeuwige leven, door Jezus Christus, onzen Heere.*

Van de dadelijke zonde (14)

1. Lichamelijke dood (v/a 10)

– Lijden vanaf onze geboorte

- Form. H.D.: opdat het dit leven (hetwelk toch niet anders is dan een gestadige dood) om Uwentwil getroost verlate ...

– Scheiding van ziel en lichaam

- Lichaam keert terug tot stof

- *Job 10:9: Gedenk toch, dat Gij mij als leem bereid hebt, en mij tot stof zult doen wederkeren*

- Ziel wordt voor God gesteld

- *Pred. 12:7: En dat het stof weder tot aarde keert, als het geweest is; en de geest weder tot God keert, Die hem gegeven heeft.*

- en gaat naar de eeuwige bestemming

- *Luk. 16:22-23 En het geschiedde, dat de bedelaar stierf, en van de engelen gedragen werd in den schoot van Abraham.*

- Terstond!

- Theorieën over een doodslaap (Jehova's Getuigen)

– Zijn tegen Gods Woord

- De Heere Jezus zei:

- *Luk. 23:43: Heden zult gij met Mij in het paradijs zijn*

Van de dadelijke zonde (15)

2. Geestelijke dood (v/a 11)

- Meteen na de zondeval ingetreden
- Geestelijke doodstaat betekent:
 - Scheiding van Gods gunst
 - *Jes. 59:2 Maar uw ongerechtigheden maken een scheiding tussen ulieden en tussen uw God, en uw zonden verbergen het aangezicht van ulieden, dat Hij niet hoort*
 - Missen van Gods beeld (zie Hfd. 8)
 - Beeld in engere zin (Kennis, Gerechtigheid, Heiligheid) geheel kwijt
 - Beeld in ruimere zin (verstand en wil) ernstig geschonden
 - *Rom. 3:23: Want zij hebben allen gezondigd, en derven de heerlijkheid Gods*
 - Vallen onder Gods vloek
 - *Gal. 3:10: Vervloekt is een iegelijk die niet blijft in al hetgeen geschreven is in het boek der wet*

Van de dadelijke zonde (16)

2. Geestelijke doodstaat betekent (vervolg):

– Staat van onmacht (zie ook v/a 4)

- *Psalm 53:4: Een ieder van hen is teruggekeerd, tezamen zijn zij stinkende geworden; er is niemand die goed doet, ook niet één.*
- *1 Kor. 2:14: Maar de natuurlijke mens begrijpt niet de dingen die des Geestes Gods zijn; want zij zijn hem dwaasheid, en hij kan ze niet verstaan, omdat zij geestelijk onderscheiden worden.*

– Geen vrede in het gemoed

- *Psalm 38:4: Er is niets geheels in mijn vlees vanwege Uw gramschap, er is geen vrede in mijn beenderen vanwege mijn zonde.*

– Voortgaan in de zonde

- *Psalm 81:13: Dies heb ik het overgegeven in het goeddunken huns harten, dat zij wandelden in hun raadslagen.*

• Wanneer vangt deze geestelijke straf aan?

– Voor Adam en Eva meteen bij de zondeval

– Voor al Adam's nakomelingen voor de geboorte

- *Psalm 51:7: Zie, ik ben in ongerechtigheid geboren, en in zonde heeft mij mijn moeder ontvangen.*

Van de dadelijke zonde (17)

3. Eeuwige dood (v/a 12)

- Wanneer de mens onbekeerd sterft
- Eeuwige dood betekent:
 - Eeuwig straflijden in de hel
 - *Matth. 25:41 Gaat weg van Mij, gij vervloekten, in het eeuwige vuur, hetwelk den duivel en zijn engelen bereid is*
 - *Openb. 14:11 En de rook van hun pijniging gaat op in alle eeuwigheid, en zij hebben geen rust dag en nacht*
 - Aanvankelijk naar de ziel
 - Zie de geschiedenis van de rijke man Luk. 16. Zijn lichaam was in het graf. Zijn ziel in de hel
 - Na het laatste oordeel met ziel en lichaam
 - *Matth. 10:28: maar vreest veelmeer Hem Die beide ziel en lichaam kan verderven in de hel*
 - Dit straflijden wordt zeer verzwaard door:
 - gescheiden te zijn van Gods gemeenschap
 - en verstoken te zijn van Zijn algemene genade

Van de dadelijke zonde (18)

- Drievoudige dood samenvatting alle straffen
 - Zie Dogm. Dr Steenblok v/a 945
 - Aarde vervloekt door onze val
 - *Gen. 3:17: zo zij het aardrijk om uwentwil vervloekt*
 - Brengt 'doornen en distelen' voort
 - *Gen. 3:18: Ook zal het u doornen en distelen voortbrengen*
 - Zware arbeid voor ons dagelijks brood
 - *Gen. 3:18: In het zweet uws aanschijns zult gij brood eten*
 - Overvloedige moeiten en zorgen
 - *Psalm 90:10: en het uitnemendste van die is moeite en verdriet; want het wordt snellijk afgesneden, en wij vliegen daarheen.*
 - *Job 7:1: Heeft niet de mens een strijd op de aarde? En zijn zijn dagen niet als de dagen des dagloners?*
 - Heel de schepping ondervindt de gevolgen
 - *Rom. 8:20-23: Want wij weten dat het ganse schepsel tezamen zucht en tezamen als in barensnood is tot nu toe.*
 - en klaagt over de gevolgen van de zondeval

Van de dadelijke zonde (19)

- Niet alle zonden zijn even zwaar
 - Blijkt uit verschil in straf
 - Moord zwaarder gestraft dan diefstal uit armoede
 - Zonde met kennis van de wet erger dan zonder kennis
 - *Luk. 12:47-48: En die dienstknecht welke geweten heeft den wil zijns heren, en zich niet bereid noch naar zijn wil gedaan heeft, die zal met vele slagen geslagen worden. Maar die denzelven niet geweten heeft, en gedaan heeft dingen die slagen waardig zijn, die zal met weinige slagen geslagen worden*
 - Maar! Kleine zonden bestaan in feite niet
 - Iedere zonde is een overtreding van Gods gebod
 - en stelt de zondaar schuldig aan de gehele wet (v/a 13)
 - *Lev. 4:27 dewijl hij iets doet tegen een van de geboden des HEEREN, dat niet gedaan zou worden, zodat hij schuldig is.*
 - *Jak. 2:10 Want wie de gehele wet zal houden, en in een zal struikelen, die is schuldig geworden aan alle*
 - Iedere zonde brengt vervloeking over de overtreder
 - *Deut. 27:26 Vervloekt zij, die de woorden dezer wet niet zal bevestigen, doende dezelve! En al het volk zal zeggen: Amen*

Van de dadelijke zonde (20)

- Er zijn geen ‘vergeeflijke’ zonden
 - H.C. v/a 12: God wil dat aan Zijn gerechtigheid genoeg geschiede; daarom moeten wij aan haar, óf door onszelven, óf door een ander, volkomenlijk betalen.
- Voor alle zonden is vergeving mogelijk (v/a 14)
 - *Jes. 1:18 al waren uw zonden als scharlaken, zij zullen wit worden als sneeuw*
 - Alleen in de voldoening die door Christus geschied is
 - *Hand. 10:43: dat een iegelijk die in Hem gelooft, vergeving der zonden ontvangen zal door Zijn Naam.*
- Alleen voor de zonde tegen de persoon van de Heilige Geest is geen vergeving mogelijk (v/a 14)
 - Noch in dit leven, noch na dit leven
 - *Mar. 3:29: Maar zo wie gelasterd zal hebben tegen den Heiligen Geest, die heeft geen vergeving in der eeuwigheid, maar hij is schuldig des eeuwigen oordeels*
 - Wordt daarom genoemde ‘zonde tot de dood’
 - *1Joh. 5:16 Er is een zonde tot den dood; voor dezelve zonde zeg ik niet, dat hij zal bidden*

Van de dadelijke zonde (21)

- Zonde tegen de Heilige Geest is:
 - Een onvergeeflijke en bewuste lastering
 - en een moedwillige verwerping van het Evangelie
- Kenmerken hiervan:
 - A. Het werk van God te houden voor het werk van de duivel
 - *Matth. 12:24 Maar de Farizeeën, dit gehoord hebbende, zeiden: Deze werpt de duivelen niet uit, dan door Beëlzebul, den overste der duivelen.*
 - Op deze beschuldiging sprak de Heere Jezus:
 - *Matth. 12:31 Daarom zeg Ik u: Alle zonde en lastering zal den mensen vergeven worden; maar de lastering tegen den Geest zal den mensen niet vergeven worden.*
 - B. Het werk van de duivel uit te geven als werk van de Heilige Geest
 - Ananias en Saphira deden dat, waarop Petrus sprak:
 - *Hand. 5:3-10:... Ananías, waarom heeft de satan uw hart vervuld, dat gij den Heiligen Geest liegen zoudt .. Gij hebt den mensen niet gelogen, maar Gode.*

Van de dadelijke zonde (22)

- Zonde tegen het werk van de Heilige Geest
- Door bedroeven of tegenstaan
 - Ernstige zonde, maar vergeving is mogelijk

A. Bedroeven

- Kan alleen bedreven worden door Gods volk

- *Efez. 4:30: En bedroeft den Heiligen Geest Gods niet, door Welken gij verzegeld zijt tot den dag der verlossing*

B. Tegenstaan

- Zowel wedergeborenen als onbekeerden

– *Jes. 63:10-11: Maar zij zijn wederspanning geworden, en zij hebben Zijn Heiligen Geest smarten aangedaan; daarom is Hij hun in een vijand verkeerd, Hij Zelf heeft tegen hen gestreden. Nochtans dacht Hij aan de dagen van ouds, aan Mozes en Zijn volk*

– *Hand. 7:51: Gij hardnekkigen en onbesnedenen van hart en oren, gij wederstaat altijd den Heiligen Geest; gelijk uw vaders, alzo ook gij*

– *1Thess. 5:19: Blust den Geest niet uit*

- Deze zonden niet verwarren met de onvergeeflijke zonde (lastering!) tegen de persoon van de Heilige Geest.
- Kenmerk daarvan is het ontbreken van zelfs de algemene overtuiging, omdat Gods Geest in die mens niet meer werken wil

Van de dadelijke zonde (23)

- Verbond der werken door zondeval vernietigd? (v/a 15)
 - Kracht om te kunnen rechtvaardigen verloren
 - *Rom. 3:20: Daarom zal uit de werken der wet geen vlees gerechtvaardigd worden voor Hem;*
 - De eis van het werkverbond blijft van kracht
 - God kan van Zijn recht geen afstand doen
 - God eist Zijn beeld terug
- Duivel nog ongelukkiger dan de gevallen mens
- De mens ligt in een vijandelijke doodstaat (v/a 16)
 - Kan tot de zaligheid komen
 - In de weg van waarachtige bekering
 - *Efe 2:1: En u heeft Hij mede levend gemaakt, daar gij dood waart door de misdaden en de zonden;*
 - *Col 2:13: En Hij heeft u, als gij dood waart in de misdaden, en in de voorhuid uws vleses, mede levend gemaakt met Hem, al uw misdaden u vergevende*
 - Voor de satan is echter geen bekering mogelijk
 - *Matth. 25:41: in het eeuwige vuur, hetwelk den duivel en zijn engelen bereid is*

Van de dadelijke zonde (24)

Huiswerkvraag

- Waarom kan een mens, ook na langdurig straflijden in de hel, nooit voor zichzelf aan de schuld voor zijn/haar zonden voldoen?